

Wykorzystanie rachunku przepływów pieniężnych w analizie wstępnej płynności finansowej przedsiębiorstwa – ujęcie teoretyczne

Aneta Wszelaki*

Streszczenie: *Cel* – Postępujący proces globalizacji oraz rozwój gospodarki rynkowej zmusza przedsiębiorców do ciągłego doskonalenia swej polityki finansowej, w oparciu o bieżącą ocenę sytuacji finansowej firmy. Ocena ta jest możliwa dzięki przeprowadzeniu analizy finansowej, która jest jednym z ważniejszych narzędzi podejmowania decyzji i oceny efektów gospodarczych. Analiza kondycji finansowej przedsiębiorstwa na podstawie przepływów pieniężnych jest możliwa dzięki zastosowaniu analizy wstępnej oraz analizy wskaźnikowej. Celem artykułu jest ukazanie użyteczności rachunku przepływu środków pieniężnych do prawidłowej oceny płynności finansowej przedsiębiorstwa i wczesnego ostrzeżenia w razie wystąpienia zagrożenia. *Metodologia badania* – W artykule wykorzystano literaturę krajową z tego zakresu oraz akty prawne. Wykorzystano metodę analizy.

Wynik – Artykuł jest próbą odpowiedzi na pytanie, jak za pomocą prawidłowo przeprowadzonej analizy wstępnej przepływów pieniężnych można zbadać stopień zaspokojenia potrzeb płatniczych oraz kontrolować poziom płynności i wypłacalności. Wskazano w nim także, że informacje płynące z rachunku przepływów pieniężnych powinny być zweryfikowane z wynikami uzyskanymi z bilansu oraz rachunku zysków i strat. *Oryginalność/wartość* – Wskazanie metodologii sporządzania rachunku przepływów pieniężnych w kontekście regulacji prawnych krajowych i międzynarodowych rachunkowości oraz zasad wstępnej oceny przepływów pieniężnych.

Słowa kluczowe: przepływy pieniężne, rachunek przepływów pieniężnych, analiza wstępna, płynność finansowa

Wprowadzenie

Rachunek przepływów pieniężnych to w ocenie praktyków jeden z najtrudniejszych elementów sprawozdania finansowego, który jednocześnie dostarcza cennych informacji, niezbędnych do oceny płynności czy rentowności jednostek, a jego analiza wspomaga proces decyzyjny. Analiza kondycji finansowej przedsiębiorstwa na podstawie przepływów pieniężnych jest możliwa dzięki zastosowaniu ich analizy wstępnej oraz analizy wskaźnikowej, jednak należy podkreślić, że znaczenie informacyjne przepływów pieniężnych wzrasta, jeśli analizowane i interpretowane są nie tylko ich salda podczas analizy wstępnej, ale również wykorzystuje się wachlarz wskaźników finansowych dotyczących przepływów

* dr Aneta Wszelaki, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Katedra Rachunkowości, ul. 1 Maja 50, 40-287Katowice, e-mail: aneta.wszelaki@ue.katowice.pl.

pieniężnych. W praktyce oraz w literaturze nie istnieją jednolite zasady interpretacji oraz analizy informacji dotyczących przepływów pieniężnych.

1. Istota i struktura rachunku przepływów pieniężnych

Rachunek przepływów pieniężnych w Polsce (z ang. *Cash flow*) od 1995 roku należy do elementów sprawozdań finansowych podmiotów gospodarczych, które w myśl ustawy o rachunkowości są zobligowane do sporządzania tego sprawozdania, ponieważ mają obowiązek badania i ogłaszania sprawozdań finansowych (Ustawa... 1994; Maślanka 2008: 7; Strojek, Kumor 2009: 349–359). Rachunek przepływów pieniężnych dostarcza informacji o działalności w ujęciu kasowym (Turyna 2008: 14), uwzględniając fizyczny przepływ środków pieniężnych, czego nie uwzględniają bilans oraz rachunek zysków i strat. Zamiana gotówki na jej ekwiwalent lub odwrotnie nie stanowi przepływu pieniężnego (Buk 2005: 173). Istota sprawozdania sprowadza się do przedstawienia nadwyżki wszystkich wpływów i wydatków pieniężnych albo ich niedoboru. Prezentuje się je w podziale na trzy podstawowe rodzaje działalności przedsiębiorstwa: operacyjną, inwestycyjną oraz finansową. W rachunku przepływów przedstawia się przepływy środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

W tabeli 1 zaprezentowano porównanie definicji środków pieniężnych oraz ekwiwalentów środków pieniężnych według Krajowego Standardu Rachunkowości nr 1 oraz Międzynarodowego Standardu Rachunkowości nr 7 (KSR nr 1; MSR nr 7).

Tabela 1

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych według MSR 7 i KSR 1

Definicja	MSR nr 7	KSR nr 1
Środki pieniężne	Środki pieniężne składają się z gotówki w kasie oraz depozytów płatnych na żądanie.	Są to aktywa pieniężne w formie krajowych środków płatniczych, walut obcych i dewiz, znajdujące się w obrocie gotówkowym lub w obrocie następującym za pośrednictwem bieżących rachunków bankowych. Zalicza się do nich gotówkę w kasie oraz depozyty płatne na żądanie.
Ekwiwalenty środków pieniężnych	Są to aktywa pieniężne w formie krajowych środków płatniczych, walut obcych i dewiz, znajdujące się w obrocie gotówkowym lub w obrocie następującym za pośrednictwem bieżących rachunków bankowych. Zalicza się do nich gotówkę w kasie oraz depozyty płatne na żądanie	Są to aktywa pieniężne, niezaliczone do środków pieniężnych oraz inne aktywa finansowe, które charakteryzują się jednocześnie następującymi cechami: <ul style="list-style-type: none"> – wysokim stopniem płynności, – nieznacznym ryzykiem utraty wartości, – krótkim terminem płatności lub wymagalności nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia ich otrzymania, wystawienia.

Źródło: opracowanie własne na podstawie KSR nr 1 oraz MSR nr 7.

Można zauważyć znaczne rozbieżności w definiowaniu tych pojęć. Ekwiwalentami środków pieniężnych według Międzynarodowego Standardu Rachunkowości nr 7 są krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności, które łatwo można zamienić na gotówkę, a które są narażone na nieznaczne ryzyko utraty wartości. Krajowy Standard Rachunkowości nr 1 uzupełnia tę definicję o termin płatności lub wymagalności od dnia otrzymania, wystawienia, nabycia lub założenia lokaty, który nie przekracza 3 miesięcy (Bereźnicka 2008: 183).

Przepływy pieniężne w skali przedsiębiorstwa można określić jako „różnicę (nadwyżkę/ niedobór) między wpływami a wydatkami (strumieniami dodatnimi a ujemnymi) za pewien okres” (Gos 2011: 20). Przedstawiona definicja przepływów pieniężnych jest zgodna z ich określeniem w Krajowym Standardzie Rachunkowości nr 1, gdyż są to wpływy i wydatki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w jednostce. Istotę przepływów pieniężnych przedstawia się często porównując tę kategorię z wynikiem finansowym. Relację między wynikiem finansowym a przepływami pieniężnymi można określić następująco: Wynik finansowy +/- korekty = *Cash flow* = Stan końcowy środków pieniężnych – Stan początkowy środków pieniężnych (Gos, Hońko, Szczypa 2012: 227).

Zatem suma przepływów pieniężnych netto musi być równa zmianie stanu środków pieniężnych, która wystąpiła w danym roku obrotowym (Śnieżek 2007: 14–17). Oznacza to, że każdy wpływ i wydatek w danym okresie wpływa *in plus* (na korzyść) lub *in minus* (na niekorzyść) na saldo środków pieniężnych utrzymywanych przez daną jednostkę. Wpływy i wydatki zróżnicowano w rachunku przepływów pieniężnych odpowiednio do rodzajów działalności: operacyjnej, inwestycyjnej oraz finansowej.

Działalność operacyjna stanowi podstawowy rodzaj działalności jednostki (działalność handlowa, działalność wytwórcza, działalność usługowa oraz inne rodzaje działalności niezaliczone do działalności inwestycyjnej) (Śnieżek 2007: 27–28). Przez tę działalność rozumie się nabywanie lub zbywanie składników aktywów trwałych i krótkoterminowych aktywów finansowych (bez środków pieniężnych i ich ekwiwalentów) oraz wszystkie z nimi związane pieniężne koszty i korzyści. Natomiast przez działalność finansową (finansującą) rozumie się pozyskiwanie lub utratę źródeł finansowania (zmiany w rozmiarach i relacjach kapitału (funduszu) własnego i obcego w jednostce) oraz wszystkie z nimi związane pieniężne koszty i korzyści (Gos 2011: 36–40).

Rachunek przepływów pieniężnych łącznie z innymi elementami sprawozdania finansowego „dostarcza informacji, które umożliwiają użytkownikom ocenę zmian w aktywach netto jednostki, jej struktury finansowania oraz zdolności do oddziaływania na kwoty i terminowość przepływów pieniężnych, w celu przystosowania do zmieniających się warunków rynkowych” (Śnieżek 2002: 4).

Zgodnie z ustawą o rachunkowości (Ustawa... 1994) rachunek przepływów pieniężnych można sporządzać metodą bezpośrednią lub metodą pośrednią, przy czym różnica dotyczy sposobu prezentacji informacji finansowej o przepływach z działalności operacyjnej. Niezależnie od przyjętej metody prezentacji, działalność operacyjna powinna wykazywać taki sam przepływ środków pieniężnych netto. Ze względu na ich odmienną konstrukcję,

wykazywane informacje przy zastosowaniu każdej z nich będą różne. Wyboru metody dokonuje kierownik jednostki. Metoda bezpośrednia, nazywana inaczej metodą kasową, polega na wykazywaniu podstawowych tytułów wpływów i wydatków występujących w działalności operacyjnej jako odrębnych pozycji rachunku przepływów pieniężnych (Sałdyka 2013: 15–16). Prezentacja przepływów środków pieniężnych metodą bezpośrednią umożliwia szczegółową identyfikację źródeł pochodzenia środków pieniężnych oraz kierunku ich wydatkowania. Metoda pośrednia, nazywana inaczej metodą memoriałową, za punkt wyjścia w ustalaniu przepływów z działalności operacyjnej przyjmuje kwotę zysku lub straty netto. Kwotę tę koryguje się w sposób pozwalający na uzyskanie kwoty przepływów środków pieniężnych dotyczących tylko działalności operacyjnej. Wynika to stąd, że kwota wyniku finansowego netto jest pochodną operacji gotówkowych i niegotówkowych, zdarzeń nie tylko z działalności operacyjnej, ale również działalności inwestycyjnej oraz finansowej (Buk 2005: 176–177; Śniezek 2007: 18–19).

2. Charakterystyka sald przepływów pieniężnych oraz ich wykorzystanie przy ocenie wstępnej płynności finansowej jednostki

Jednym z najistotniejszych obszarów oceny kondycji finansowej przedsiębiorstwa jest ocena płynności finansowej, która może być analizowana na podstawie strumieni przepływu środków pieniężnych w okresie, w którym sporządzono sprawozdanie oraz stanów środków obrotowych i zobowiązań bieżących na początku i końcu okresu sprawozdawczego. Strumienie przepływu środków pieniężnych służą do badania płynności w sposób dynamiczny, natomiast stany zasobów środków obrotowych i zobowiązań w układzie statycznym (Turyna 2008: 80; Sierpińska, Wędzki 2001: 35). Pogłębiona analiza kondycji finansowej jednostek gospodarczych na podstawie przepływów pieniężnych jest możliwa dzięki zastosowaniu analizy wstępnej oraz analizy wskaźnikowej (Gołębiowski, Tłaczała 2009: 112). Wstępna analiza sprawozdań finansowych jest początkowym etapem oceny kondycji finansowej firmy. Jej celem jest ustalenie obszarów, które należy poddać szczegółowej analizie, aby wyjaśnić istotę zaobserwowanych zjawisk i ich wpływ na funkcjonowanie podmiotu gospodarczego (Gołębiowski, Tłaczała 2006: 50).

Wstępna analiza rachunku przepływów pieniężnych określa, które rodzaje działalności pochłaniają najwięcej środków, a które przyczyniają się do ich przyrostu. W jej ramach bada się salda przepływów dla poszczególnych rodzajów działalności (Marecki 2001: 175–178).

W analizie wstępnej dokonuje się ogólnej interpretacji przepływów pieniężnych, jednak analiza ta dostarczy wiarygodnych wyników tylko wówczas, gdy w jednostce przyczyny zmian stanu środków pieniężnych są typowe. Dla poszczególnych działalności ujmowanych w sprawozdaniu *cash flow* może występować nadwyżka wpływów nad wydatkami lub odwrotnie (Gos 2011: 170–171). Wszystkie trzy działalności mogą zarówno generować nadwyżkę, jak i niedobór środków pieniężnych. Z tego względu wstępna analiza powinna się rozpocząć od identyfikacji stanu środków pieniężnych w wymienionych obszarach.

W praktyce mogą wystąpić różne sytuacje. Każdy strumień środków może być dodatni lub ujemny. Strumień dodatni będzie obrazował poziom środków wygoszparowanych bądź pozyskanych z zewnątrz. Natomiast ujemny będzie pokazywał niedobór środków bądź strumieni wydatków w danym obszarze przepływów (Sierpińska, Jachna 2011: 121). Biorąc pod uwagę nadwyżkę (+) lub niedobór (-) środków pieniężnych można wyodrębnić osiem sytuacji (wariantów), w których może się znaleźć przedsiębiorstwo (Skoczylas 1996).

W tabeli 10 przedstawiono sytuacje przedsiębiorstwa związane z przepływami pieniężnymi generowanymi przez działalność operacyjną, inwestycyjną i finansową.

Tabela 2

Warianty sytuacji finansowej firmy w zależności od salda przepływu środków pieniężnych z danej działalności przedsiębiorstwa

Segment	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Operacyjna działalność	+	+	+	+	-	-	-	-
Inwestycyjna działalność	+	-	+	-	+	-	+	-
Finansowa działalność	+	-	-	+	+	+	-	-

Źródło: Skoczylas (1997): 79.

W wypadku działalności operacyjnej dodatni wynik oznacza, że uzyskane środki pieniężne ze sprzedaży towarów, wyrobów, usług są wyższe od wydatków na zakup towarów, materiałów, wypłatę wynagrodzeń. Jest to jak najbardziej sytuacja pozytywna (Gos, Hońko, Szczypa 2012: 254). Ujemne przepływy mogą świadczyć o problemach ze ściągalnością należności. Mogą oznaczać również dokonywanie spłaty zaległych zobowiązań powstałych z poprzednich okresów sprawozdawczych. Taką sytuację należy odczytywać jako poprawę sytuacji jednostki lub gromadzenie zapasów w związku z oczekiwaniami niekorzystnych zmian cen, co też może być odbierane pozytywnie jako troska o przyszłe wyniki finansowe (Gołębiowski, Tłaczała 2006: 179). Ujemne przepływy pieniężne z działalności operacyjnej występują również w jednostkach rozpoczynających działalność. Poziom nadwyżki lub niedoboru środków pieniężnych z działalności operacyjnej wykazuje, czy jednostka potrzebuje lub nie potrzebuje środków dla finansowania swojej działalności, jednak ocena powinna się dokonywać w oparciu o kilka okresów sprawozdawczych, aby wykluczyć przypadkowość i sezonowość danych (Gos 2011: 170). W przypadku działalności inwestycyjnej ocena dodatniego wyniku nie jest jednoznaczna i musi być powiązana z analizą źródeł tej nadwyżki (Śnieżek, Wiatr 2011: 76–77). Dodatkowo przepływy z działalności inwestycyjnej mogą wynikać z wyprzedazy majątku trwałego, sprzedaży inwestycji lub uzyskania „pieniężnych korzyści” z inwestycji. Takie ograniczenie działalności ocenia się negatywnie, jako zagrażające dalszemu istnieniu jednostki. Natomiast sprzedaż majątku, który nie generował wpływów do jednostki, może przyczynić się do poprawy tej sytuacji (Gołębiowski, Tłaczała 2006: 179). Dodatkowo przepływy z tej działalności mogą być również rezultatem sprzedaży inwestycji oraz mogą wynikać z wpływu korzyści z inwestycji przy braku istotnych innych

wpływów i wydatków (Gos 2011: 171). Ujemny wynik z tej działalności zawsze jest oceniany pozytywnie, gdyż świadczy o rozwoju jednostki, zakupie aktywów produkcyjnych lub o lokowaniu nadwyżek w inwestycjach. Wyjątkowo korzystnie oceniana jest sytuacja, gdy środki na wydatki w ramach segmentu działalności inwestycyjnej pochodzą z nadwyżek w segmencie działalności operacyjnej (Gołębiowski, Tłaczała 2009: 118). Jednak nadmierne inwestowanie jest również niebezpieczne dla przedsiębiorstwa.

Interpretacja wyników działalności finansowej jest niezwykle trudna. W wypadku działalności finansowej dodatnie przepływy świadczą o pozyskiwaniu źródeł finansowania majątku, na przykład w przypadku zaciągnięcia kredytu lub dokonania emisji i sprzedaży papierów wartościowych (Gos 2011: 172). Ujemna wartość przepływów informuje o spłacie kredytu, opłacaniu kosztów pozyskania kapitałów (Śniezek, Wiatr 2011: 78). Wymaga to głębszej analizy.

Jednoznaczna interpretacja przypadków z tabeli 2 jest niemożliwa bez znajomości ogólnej sytuacji finansowej oraz specyfiki działalności przedsiębiorstwa. Analiza sald przepływów pieniężnych pozwala na wyciągnięcie wstępnych wniosków, jednak dla oceny płynności finansowej przedsiębiorstwa należy ją rozszerzyć o badanie relacji między wynikiem finansowym netto a operacyjnymi przepływami pieniężnymi oraz analizę wskaźnikową.

3. Znaczenie relacji między wynikiem finansowym netto a operacyjnymi przepływami pieniężnymi w analizie wstępnej przepływów pieniężnych

Rozpatrując podstawowe relacje zachodzące pomiędzy operacyjnymi przepływami pieniężnymi netto a wynikiem finansowym netto, wyróżnia się cztery rodzaje relacji zachodzących między tymi kategoriami (Karbownik 2010), co przedstawiono w tabeli 3.

Tabela 3

Relacje między wynikiem finansowym netto a operacyjnymi przepływami pieniężnymi netto

Segment	I	II	III	IV
Wynik finansowy netto	+	+	-	-
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	+	-	+	-

Źródło: Śniezek (2008): 282.

Z przedstawionych wariantów najkorzystniejsza jest sytuacja w wariancie I, w której przedsiębiorstwo generuje zyski, równocześnie wypracowując środki pieniężne na poziomie operacyjnym. Jedynym problemem w tym przypadku może być jakość wygenerowanego zysku, czyli udział operacyjnych środków pieniężnych w wyniku finansowym (Gos 2011: 175). W wariancie II dodatnim zyskiem memoriałowym towarzyszą ujemne operacyjne przepływy pieniężne. Może to być związane z zamrożeniem części gotówki w zapasach towarów i materiałów lub regulowaniem przez firmę zobowiązań operacyjnych

(Gołębiowski, Tłaczała 2006: 182). W wariantcie III występują dodatnie przepływy operacyjne, przy ujemnym poziomie wyniku finansowego. Mogą pojawić się na przykład przy dużym udziale amortyzacji w kosztach czy też podczas zwiększonego finansowania działalności kredytem handlowym lub bankowym (Maślanka 2008: 60). Wariant IV ukazuje przedsiębiorstwo w najmniej korzystnej sytuacji, zarówno z punktu widzenia poziomu rentowności, jak też jego płynności (Gos 2011: 175). Ujemnemu wynikowi finansowemu towarzyszą ujemne operacyjne przepływy pieniężne. W takiej sytuacji zarządzający są zmuszeni poszukiwać źródeł finansowania, takich jak sprzedaż zbędnych aktywów bądź też pozyskiwanie nowych pożyczkodawców oraz kredytodawców. Tak dokonana analiza w oparciu o relacje zachodzące pomiędzy wynikiem finansowym netto a operacyjnymi przepływami pieniężnymi netto jest niewystarczająca, ponieważ wynik finansowy dotyczy całokształtu działalności. Dlatego w analizie wykorzystuje się korektę wyniku finansowego o skutki operacji w ramach pozostałej działalności oraz ujęcie amortyzacji, aby doprowadzić te dane do porównywalności. Pozwala to wówczas na ustalenie, ile wygenerowanych środków zostało skierowane na finansowanie działalności operacyjnej firmy, a ile może być wykorzystane na finansowanie inwestycji i spłatę długów (Sierpińska, Jachna 2011: 126). W praktyce mogą wystąpić następujące zależności pomiędzy omawianymi wielkościami:

- skorygowany wynik finansowy netto + amortyzacja równa się przepływowi środków pieniężnych netto działalności operacyjnej, co oznacza, że cały zysk operacyjny firmy powiększony o amortyzację pozostaje w przedsiębiorstwie w formie operacyjnego strumienia pieniężnego i można go wykorzystać na działalność inwestycyjną lub spłatę zobowiązań (Maślanka 2008: 62),
- skorygowany wynik finansowy netto + amortyzacja są mniejsze od przepływów środków pieniężnych netto działalności operacyjnej, co oznacza, że wygenerowane środki w postaci wyniku finansowego z działalności operacyjnej i amortyzacji zostały powiększone o środki uwolnione z działalności podstawowej poprzez spadek zapasów, należności, rozliczeń międzyokresowych czynnych bądź wzrost zobowiązań krótkoterminowych (Sierpińska, Jachna 2011: 127). Taka sytuacja wymaga ustalenia struktury czasowej zobowiązań krótkoterminowych,
- skorygowany wynik finansowy netto + amortyzacja są większe od przepływów środków pieniężnych netto działalności operacyjnej, co oznacza, że środki pochodzące z zysku z działalności operacyjnej firmy oraz z amortyzacji zostały częściowo przeznaczone na sfinansowanie przyrostu zapasów, należności lub zmniejszenie zobowiązań bieżących. Wygenerowane środki służą rozwojowi działalności operacyjnej (Maślanka 2008: 63).

Podsumowując, analizowane przepływy środków pieniężnych w przedsiębiorstwie pozwalają dokonać wstępnej oceny sytuacji finansowej, głównie w zakresie płynności oraz rentowności przedsiębiorstwa, jednak pełna analiza wymaga ponadto dokonania analizy wskaźnikowej.

Uwagi końcowe

Jednym z najważniejszych aspektów analizy kondycji finansowej jednostki jest ocena jej płynności finansowej. Utrzymanie płynności finansowej, czyli zdolności do terminowego wywiązywania się ze zobowiązań w krótkim czasie, decyduje o powodzeniu danego przedsiębiorstwa na rynku. W artykule wskazano na użyteczność rachunku przepływów pieniężnych do prawidłowej oceny kondycji finansowej przedsiębiorstwa z powiązaniem tych informacji z danymi pochodzącymi z bilansu i rachunku zysków i strat. Analiza wstępna przepływów pieniężnych to tylko jeden z elementów wykorzystywanych w ocenie sytuacji finansowej i bez odpowiedniego powiązania jej z analizą wskaźnikową przepływów pieniężnych będzie bezużyteczna, a nawet wypaczająca obraz sytuacji finansowej firmy. Ponadto dokonywanie oceny zależności i relacji w przepływach pieniężnych bez uwzględniania innych aspektów funkcjonowania przedsiębiorstwem (takich jak na przykład branża, strategia finansowa, marketingowa), analiza wstępna przepływów pieniężnych, mimo iż stanowi ważny element oceny, nie będzie w stanie wykazać ważnych okoliczności i czynników wpływających na sytuację finansową przedsiębiorstwa.

Literatura

- Bereźnicka J (2008), *Przepływy pieniężne według KSR i MSR – studium porównawcze*. Wydawnictwo SGGW, Warszawa.
- Gołębiowski G., Tłaczała A. (2009), *Analiza finansowa w teorii i w praktyce*, Difin, Warszawa.
- Gołębiowski G., Tłaczała A. (2006), *Analiza ekonomiczno-finansowa w ujęciu praktycznym*, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa.
- Gos W. (2011), *Rachunek przepływów pieniężnych*, Difin, Warszawa.
- Gos W., Hońko S., Szczypa P. (2012), *ABC sprawozdań finansowych: jak je czytać, interpretować i analizować*, CeDeWu, Warszawa.
- Karbownik L. (2010), *Wykorzystanie analizy skupień w diagnozowaniu sytuacji finansowej spółek akcyjnych sektora budownictwa*, „Folia Oeconomica”, nr 236.
- KSR nr 1 (2011), Krajowy Standard Rachunkowości nr 1, *Rachunek przepływów pieniężnych*, Dz.Urz. Ministra Finansów z 2011 r., nr 6, poz. 26 z późn. zm., p. 2.
- Marecki K. (2001), *Rachunkowość menadżerska w gospodarce finansowej przedsiębiorstwa*, Difin, Warszawa.
- Maślanka T. (2008), *Przepływy pieniężne w zarządzaniu finansami przedsiębiorstw*, C. H. Beck, Warszawa.
- MSR nr 7 (2008), Międzynarodowy Standard Rachunkowości nr 7, *Rachunek przepływów pieniężnych*, w: Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1126/2008 z dn. 3 listopada 2008 r. przyjmujące określone międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady.
- Sałyda P. (2013), *Rachunek przepływów pieniężnych w praktyce: techniki sporządzania*, Oficyna Wydawnicza Unimex, Wrocław.
- Sierpińska M., Jachna T. (2011), *Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Sierpińska M., Wędzki D. (2001), *Zarządzanie płynnością finansową w przedsiębiorstwie*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Skoczylas W. (1996), *Analiza przepływów środków pieniężnych pomocą w zarządzaniu finansami przedsiębiorstwa*, „Rachunkowość”, nr 6.
- Skoczylas W. (1997), *Cash flow w przedsiębiorstwie*, Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce, Warszawa.
- Sprawozdawczość i analiza finansowa przedsiębiorstwa* (2005), red. H. Buk, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Katowicach, Katowice.
- Strojek M., Kumor I. (2009), *Walory informacyjne rachunku przepływów pieniężnych w sprawozdawczości finansowej, w: Zasoby i procesy w rachunkowości jednostek gospodarczych*, red. T. Kiziukiewicz, Difin, Warszawa.

- Śniezek E. (2002), *Przewodnik po cash flow. Cz. 1. Metodologia i techniki sporządzania według znowelizowanej ustawy o rachunkowości*, Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce, Warszawa.
- Śniezek E. (2007), *Rachunek przepływów pieniężnych*, Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr, Gdańsk.
- Śniezek E. (2008), *Sprawozdawczość przepływów pieniężnych – krytyczna ocena i propozycja modelu*. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Śniezek E., Wiatr M. (2011), *Interpretacja i analiza przepływów pieniężnych: ujęcie sprawozdawcze i menedżerskie*, Oficyna a Wolters Kluwer business, Warszawa.
- Turyna J. (2008), *MSR 7: Rachunek przepływów pieniężnych*, Difin, Warszawa.
- Ustawa z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości, Dz.U. z 2013 r., nr 0, poz. 330 z późn. zm.

THE USE THE CASH FLOW STATEMENT IN THE ANALYSIS OF THE PRELIMINARY FINANCIAL LIQUIDITY – THEORETICAL BACKGROUND

Abstract: *Purpose* – An advancing process of globalization and the development of a market economy forces companies to continuously improve their financial policy, based on the current evaluation of financial situation of the company. Evaluation the financial situation of the company is possible thanks to the financial analysis, which is one of the most important tools for decision-making and evaluation of economic effects. Analysis of company's financial condition on the basis of cash flow is possible through the use of the preliminary analysis and ratio analysis. The purpose of this article is to show the usefulness of the cash flow statement for the correct evaluation of the financial liquidity and early warning in the event there is a risk.

Design/methodology/approach – The article uses a national literature in this field and acts. Method of analysis used.

Findings – The article is an attempt to answer the question of how to use properly conducted preliminary analysis of cash flow can explore the degree of satisfaction of the needs in payment and control the level of liquidity and solvency. Indication that information from the cash flow statement should be verified with the results obtained from the balance sheet and profit and loss account.

Originality/value – The indication in the article methodologies cash flow statement in the context of national legislation and international accounting standards and rules a preliminary assessment of cash flow.

Keywords: cash flow, cash flow statement, a preliminary analysis, financial liquidity

Cytowanie

- Wszelaki A. (2015), *Wykorzystanie rachunku przepływów pieniężnych w analizie wstępnej płynności finansowej przedsiębiorstwa – ujęcie teoretyczne*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 855, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” nr 74, t. 2, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin, s. 221–229; www.wneiz.pl/firfu.